

**DIMENSIUNEA DREPTULUI COPILULUI
ÎN AGENDA UNICEF,
OBIECTIVELE DE DEZVOLTARE
DURABILĂ(ONU),
LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ**

2023

1 Iunie – Ziua Internațională a Copilului

Ziua Copilului – 1 Iunie, a intrat în istorie începând cu anul 1925, când la Geneva s-a ținut Conferința Mondială pentru Bunăstarea Copiilor și a fost adoptată Declarația pentru protecția copilului. Totodată, în anul 1954, Fondul Națiunilor Unite pentru urgențe ale copiilor – UNICEF a emis o recomandare care prevedea faptul ca fiecare Stat să dispună de o zi dedicată COPIILOR.

Aproximativ 30 de state, printre care și Republica Moldova, au preluat exemplul SUA și China de a celebra la data de 1 Iunie Ziua Copilului.

<https://ari.gov.md/ro/content/1-iunie-ziua-interna%C8%9Bional%C4%83-copilului>

UNICEF-UE PENTRU DREPTURILE COPILULUI

Fiecare copil are dreptul la protecție. În Republica Moldova, UNICEF consolidează sistemele naționale de protecție a copilului, în special în domeniile separării de familie, accesului la justiție și protecției împotriva violenței, abuzului și exploatării.

<https://www.unicef.org/moldova/ce-facem/protec%C5%A3ia-copilului>

Convenția cu privire la drepturile copilului COPIII AU DREPTURI:

- la supraviețuire și dezvoltare
- la un nume și o naționalitate
- la educație și informare
- la identitate culturală și religioasă
- la asistență medicală
- la joc, odihnă, recreare
- de a avea o familie
- de a fi protejat împotriva oricărei forme de discriminare
- de a-și exprima opinia
- de a fi protejat împotriva conflictelor armate, violenței și maltratării
- Dreptul la asociere

<https://www.unicef.org/moldova/media/1401/file/Conventia-cu-privire-la-drepturile-copilului.pdf>

PROGRAM NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA COPILULUI PE ANII 2022-2026 – OBIECTIVELE DE DEZVOLTARE DURABILĂ 2030

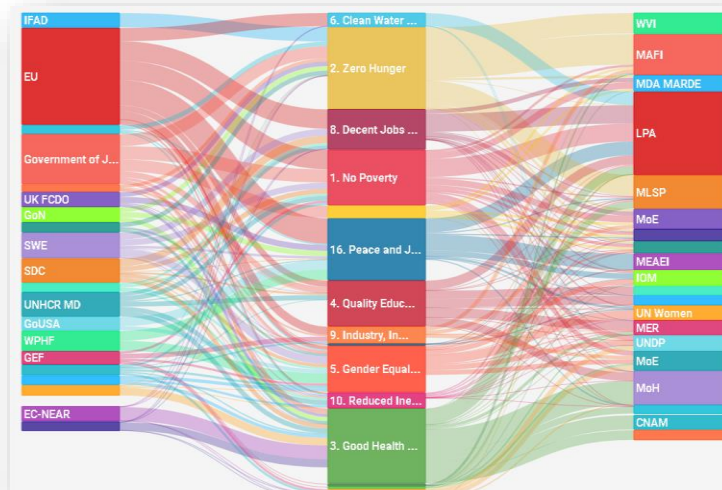

Programul Național pentru Protecția Copilului pe anii 2022-2026 și Planul de acțiuni pentru implementare setează obiectivele și acțiunile prioritare pentru următorii cinci ani, care au drept scop consolidarea sistemului de protecție socială a copilului, pentru a răspunde prompt și eficient la nevoile lui.

https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=131899&lang=ro

Programul național pentru protecția copilului pe anii 2022-2026 este ancorat în Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD)

<https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/subiect-21-nu-142-bns-cs-2022.pdf>

<https://unsdg.un.org/un-in-action/moldova>

OBIECTIVUL DE DEZVOLTARE DURABILĂ 1 FĂRĂ SĂRĂCIE

<https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/subiect-21-nu-142-bns-cs-2022.pdf>

TARGET 1.1

**ERADICATE EXTREME
POVERTY**

1.1. Până în 2030, eradicarea sărăciei extreme, măsurată în prezent ca număr de persoane care trăiesc cu mai puțin de 2,15 \$ pe zi.

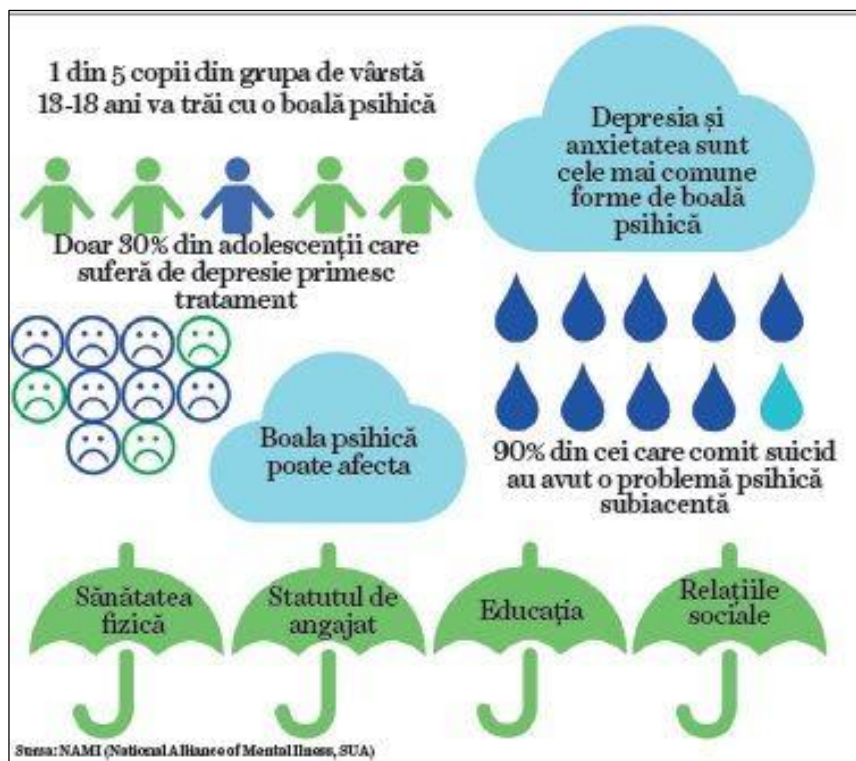
TARGET 1.3

**IMPLEMENT SOCIAL
PROTECTION SYSTEMS**

1.3. Implementarea unui sistem de protecție socială adecvat la nivel național pentru o acoperire substanțială a celor mai săraci și vulnerabili până în 2030.

OBIECTIVUL DE DEZVOLTARE DURABILĂ 3 ASIGURAREA UNEI VIETI SĂNĂTOASE ȘI PROMOVAREA BUNĂSTĂRII TUTUROR LA ORICE VÂRSTĂ

3.4.2. Promovarea sănătății
mentale și a bunăstării populației

<https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/subiect-21-nu-142-bns-cs-2022.pdf>

OBIECTIVUL DE DEZVOLTARE DURABILĂ 5 **REALIZAREA EGALITĂȚII DE GEN ȘI ÎMPUTERNICIREA TUTUROR** **FEMEILOR ȘI A FETELOR**

5.2. Prevenirea și eliminarea violenței împotriva fetelor și femeilor, inclusiv traficul

5.2.1. Prevalența violenței față de femei și fete (de 15-65 ani) din partea partenerului/soțului, în ultimele 12 luni

5.2.2. Prevalența violenței sexuale față de femei și fete de 15-65 ani din partea altor persoane decât partenerul/ soțul, în ultimele 12 luni

OBIECTIVUL DE DEZVOLTARE DURABILĂ 10 **REDUCEREA INEGALITĂȚILOR ÎN INTERIORUL ȚĂRILOR ȘI DE LA O ȚARĂ LA ALTA**

<https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/subiect-21-nu-142-bns-cs-2022.pdf>

10.2. Până în 2030, abilitarea și promovarea incluziunii sociale, economice și politice a tuturor, indiferent de vârstă, sex, dizabilitate, rasă, etnie, origine, religie sau statut economic sau de altă natură.

OBIECTIVUL DE DEZVOLTARE DURABILĂ 11 **DEZVOLTAREA ORAȘELOR ȘI A AȘEZĂRILOR UMANE PENTRU CA ELE SĂ FIE DESCHISE TUTUROR, SIGURE, REZILIENTE ȘI DURABILE**

11.1 Până în 2030, accesul tuturor persoanelor social vulnerabile și a familiilor tinere la locuințe și servicii de bază adecvate, sigure și la prețuri accesibile

11.1.1.a Ponderea populației cu cheltuielile lunare pentru întreținerea locuinței care depășesc 30% din veniturile disponibile lunare ale gospodăriei (accesibilitate - locuință adecvată)

11.1.1.b Ponderea persoanelor care trăiesc în locuințe a căror suprafață este sub norma de 9 m² pentru fiecare persoană și a persoanelor de sexe diferite cu vârsta de peste 9 ani, care locuiesc în aceeași cameră, cu excepția soților (supraaglomerarea)

OBIECTIVUL DE DEZVOLTARE DURABILĂ 16

PROMOVAREA UNOR SOCIETĂȚI PAȘNICE ȘI INCLUZIVE PENTRU O DEZVOLTARE DURABILĂ, A ACCESULUI LA JUSTIȚIE PENTRU TOȚI ȘI CREAREA UNOR INSTITUȚII EFICIENTE, RESPONSABILILE ȘI INCLUZIVE LA TOATE NIVELURILE

16.1. Reducerea continuă și dinamică a tuturor formelor de violență, în special a violenței în familie și a violenței sexuale

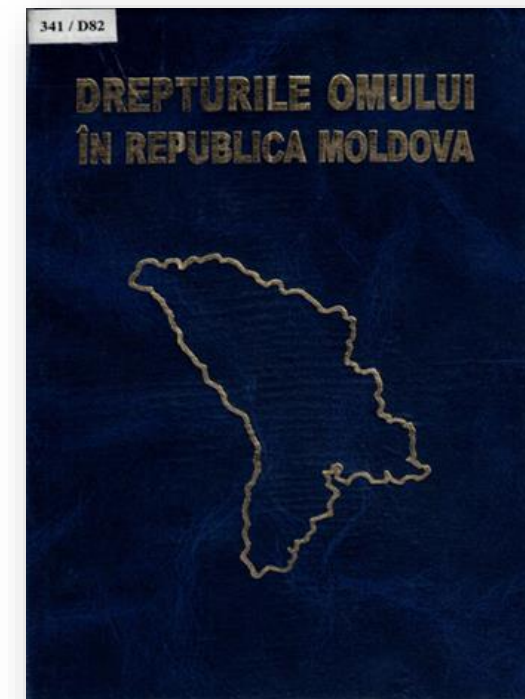
16.2. Stoparea abuzului, neglijării, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor

CADRUL LEGAL PRIVIND DREPTURILE COPILULUI

La nivel național, Republica Moldova garantează dreptul la viață prin Constituția Republicii Moldova, articolul 243 și Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, care în articolul 4 prevede obligația de a recunoaște dreptul copilului la viață și inviolabilitate fizică și psihică.

<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=356341>

http://old.ombudsman.md/sites/default/files/document/attachments/raport_copil_2017def.pdf

În articolul 3 al Declarației Universale a Drepturilor Omului se prevede că „orice ființă are dreptul la viață, la libertate și la securitatea sa”.

În articolul 6 din Pactul Internațional privitor la drepturile civile și politice este precizat: „*Dreptul la viață este inerent persoanei umane. Acest drept trebuie ocrotit prin lege. Nimeni nu poate fi privat de viața sa în mod arbitrar*”.

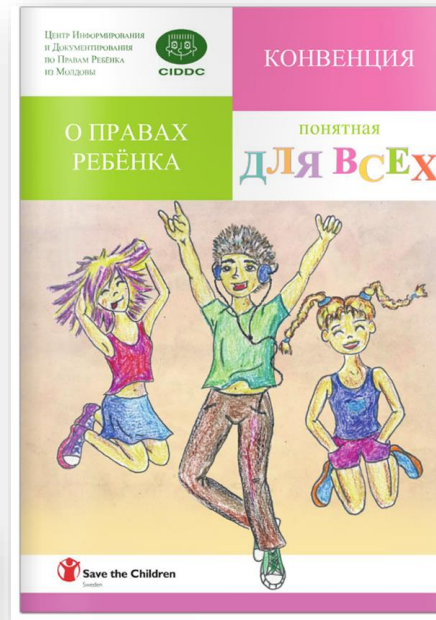
https://www.ohchr.org/sites/default/files/UDHR/Documents/UDHR_Translations/rum.pdf

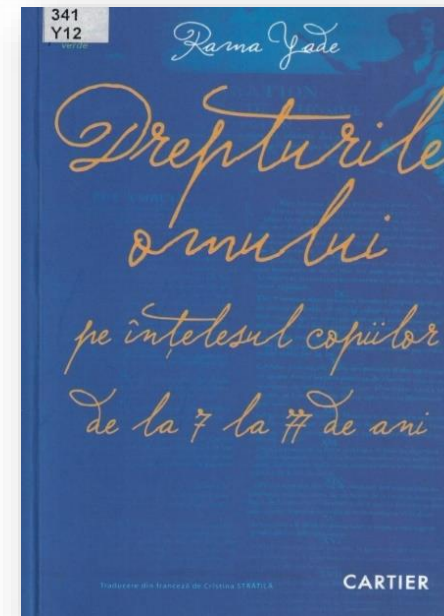
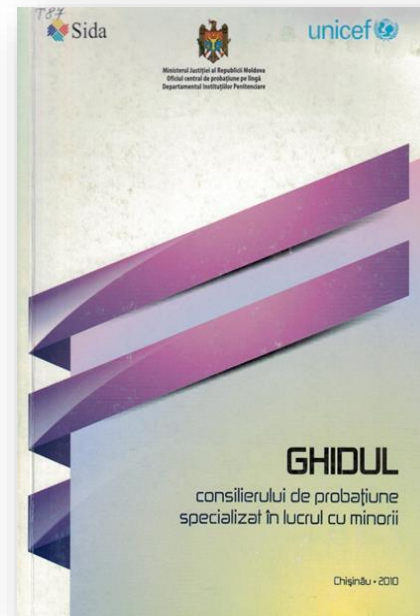
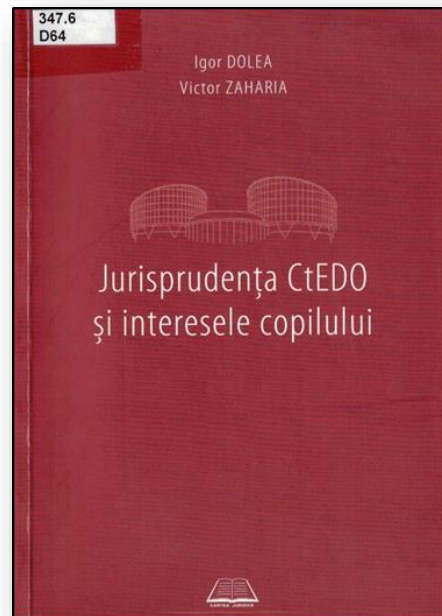
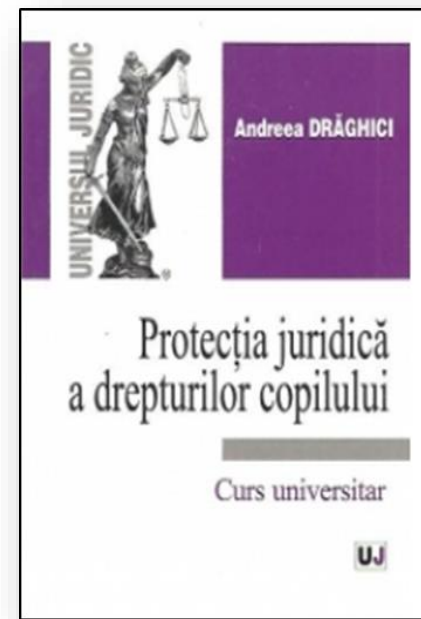
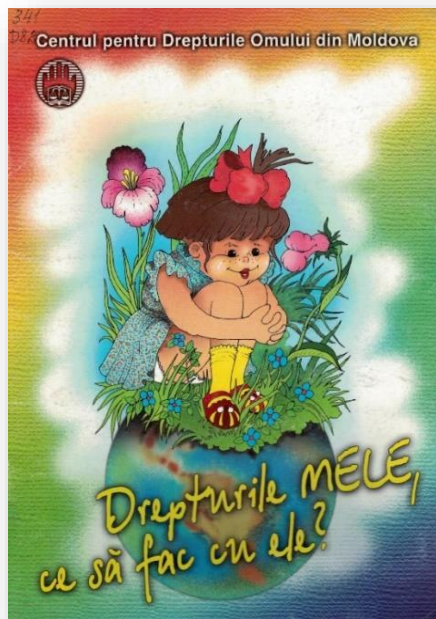
Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul la viață al oricărei persoane, dar reglementează, în același timp, și cazurile în care se poate aduce atingere acestuia. De asemenea, Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, la articolul 6, prevede: „*Statele părți recunosc dreptul la viață a fiecărui copil și vor face tot ce le stă în putință pentru a asigura supravegherea și dezvoltarea copilului*”.

<https://www.unicef.org/moldova/media/1401/file/Conventia-cu-privire-la-drepturile-copilului.pdf>

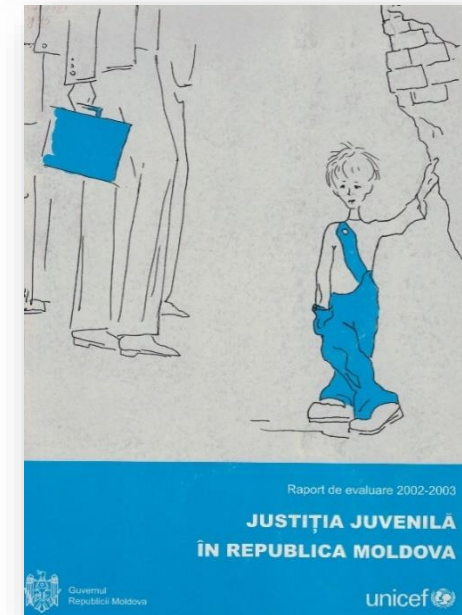
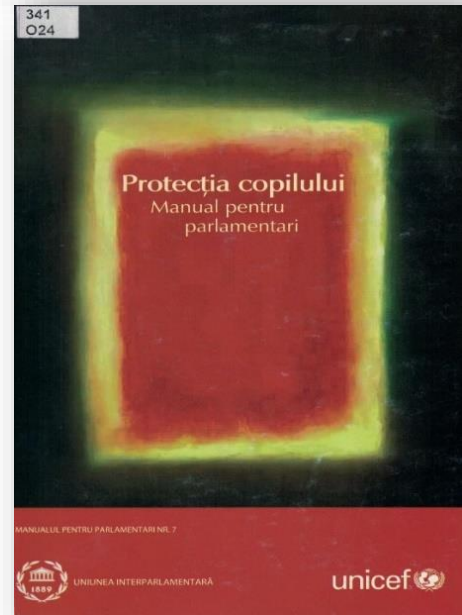
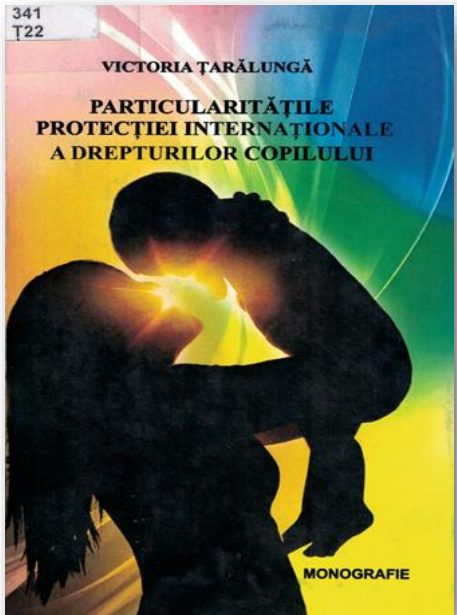
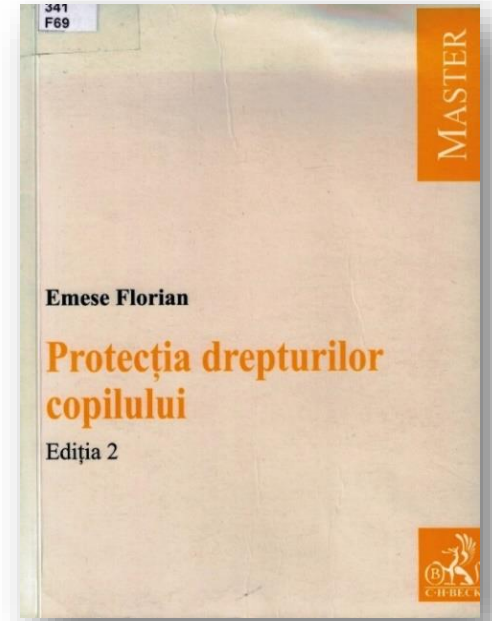
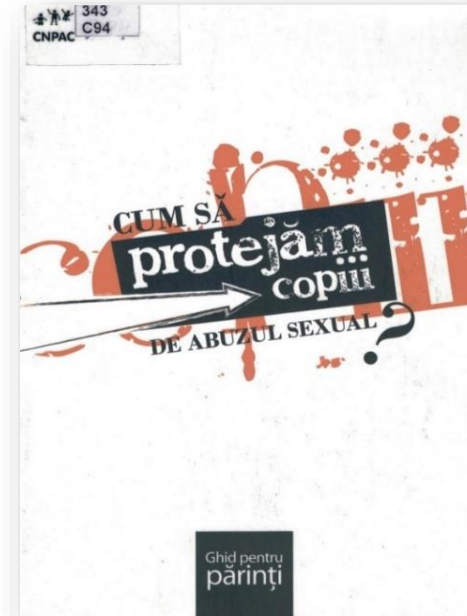

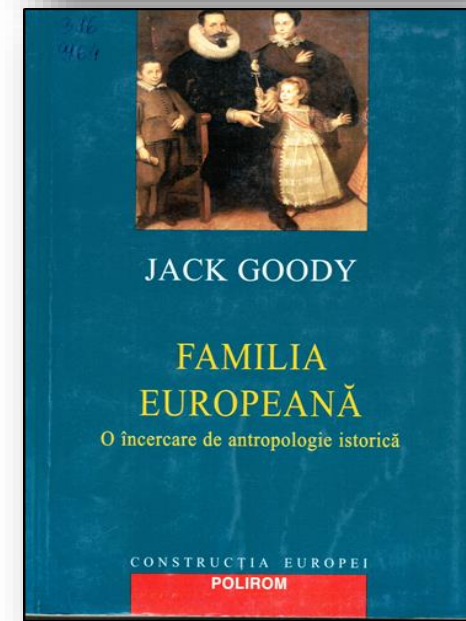
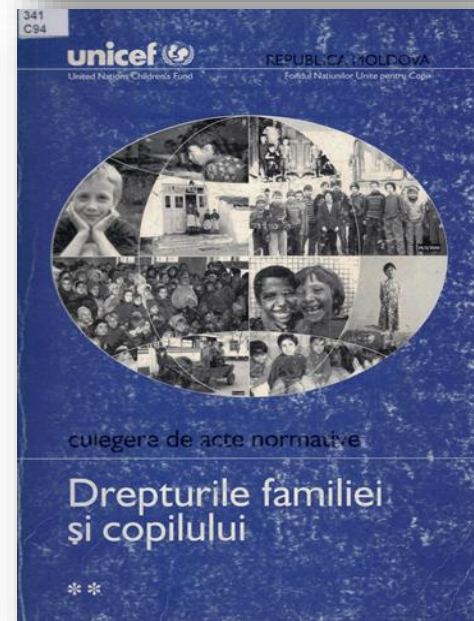
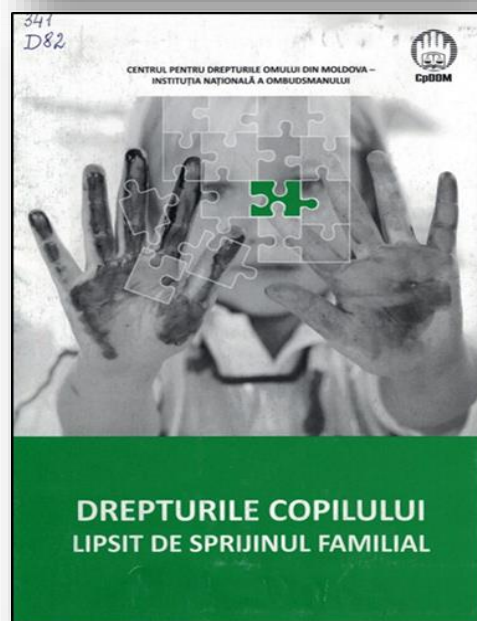
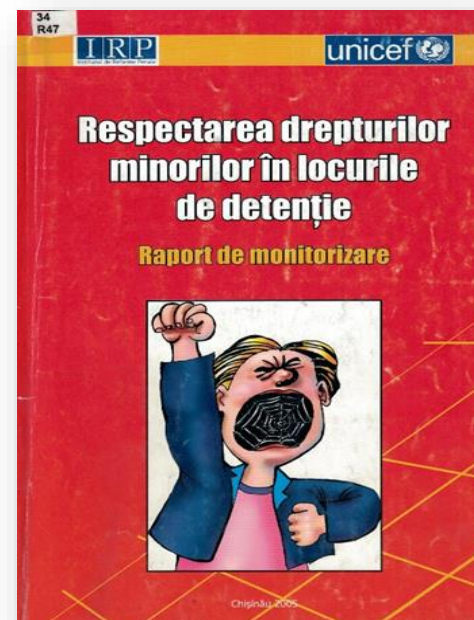
Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului formulează acțiunile pe care guvernele și cetățenii ar trebui să le realizeze pentru promovarea și protecția drepturilor umane indivizibile ale tuturor copiilor. Adoptată unanim de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989, Convenția a fost ratificată ulterior de toate guvernele țărilor lumii (cu excepția Somaliei și SUA). Acest document universal este în vigoare în Republica Moldova din 25 februarie 1993. Prin ratificarea Convenției, Guvernele se angajează să asigure copiilor un mediu sigur și favorabil pentru creștere, oferindu-le acces la educație și asistență medicală de calitate și standarde bune de viață.

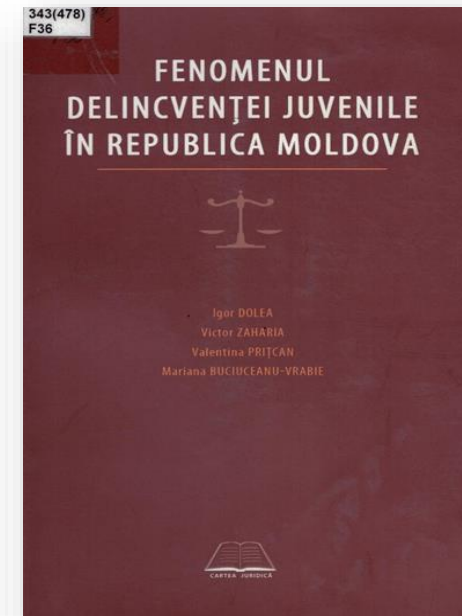
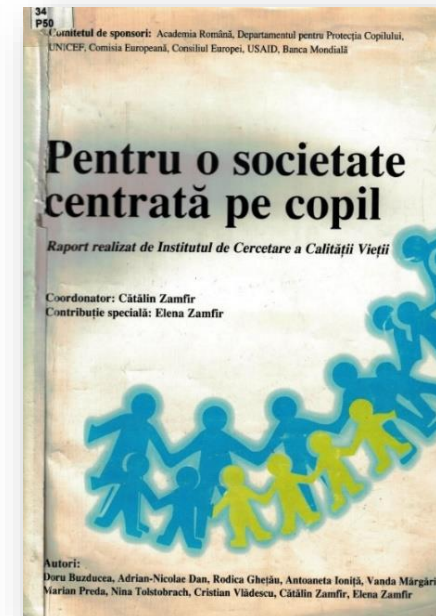
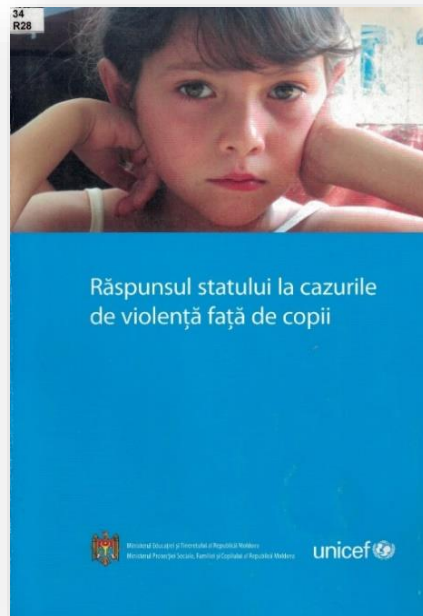
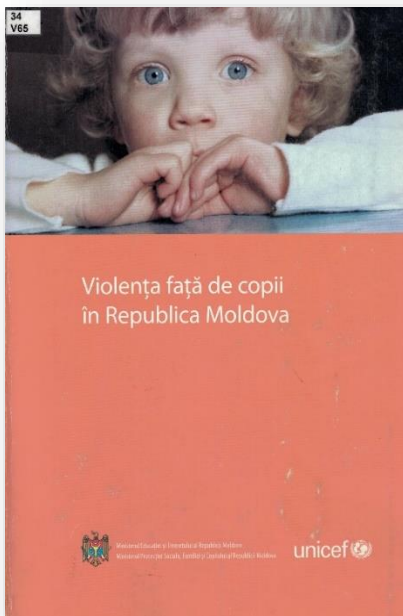
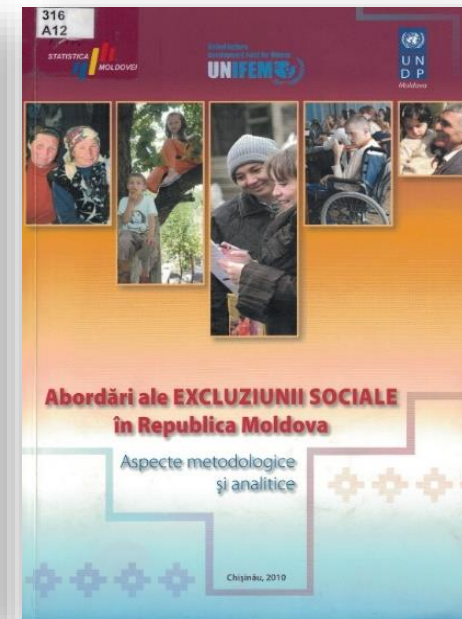
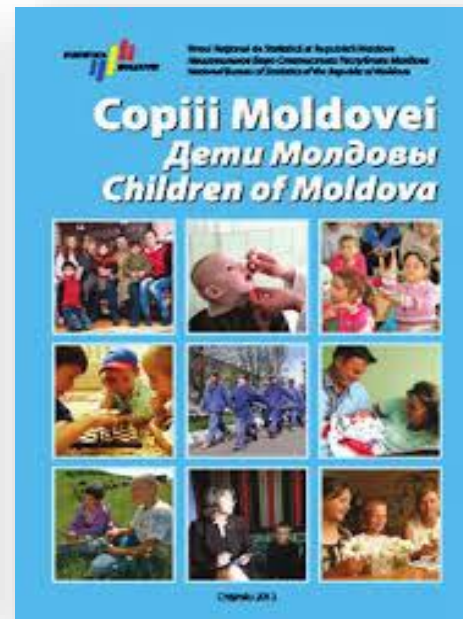
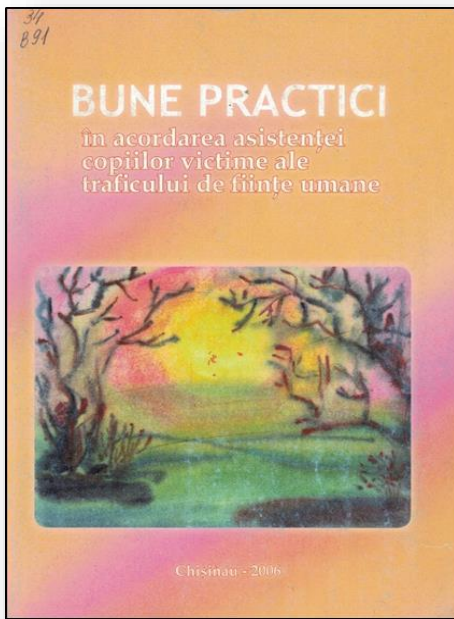

PROTECȚIA DREPTURILOR UMANE INDIVIZIBILE ALE TUTUROR COPIILOR

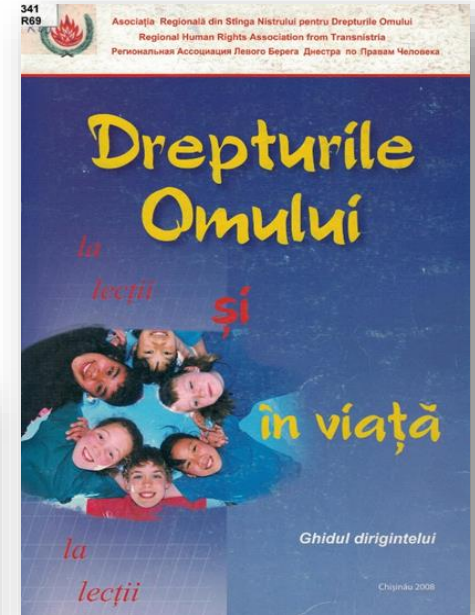
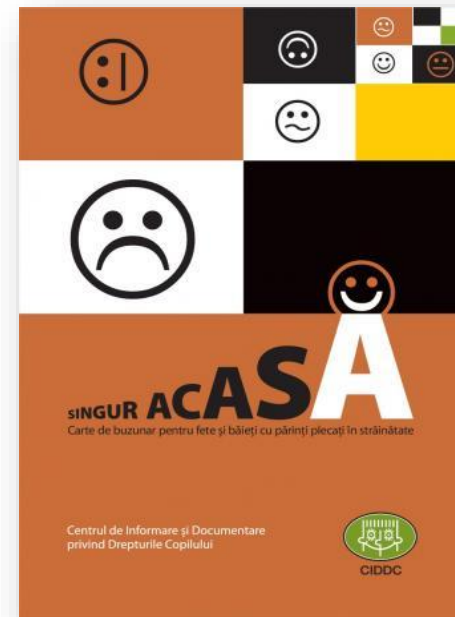

DOCUMENTE CE ȚIN DE PREVENIREA PENTRU COPIII EXPUȘI RISCULUI DE A COMITE INFRAȚIUNI SAU CEI AFLAȚI ÎN CONFLICT CU LEGEA

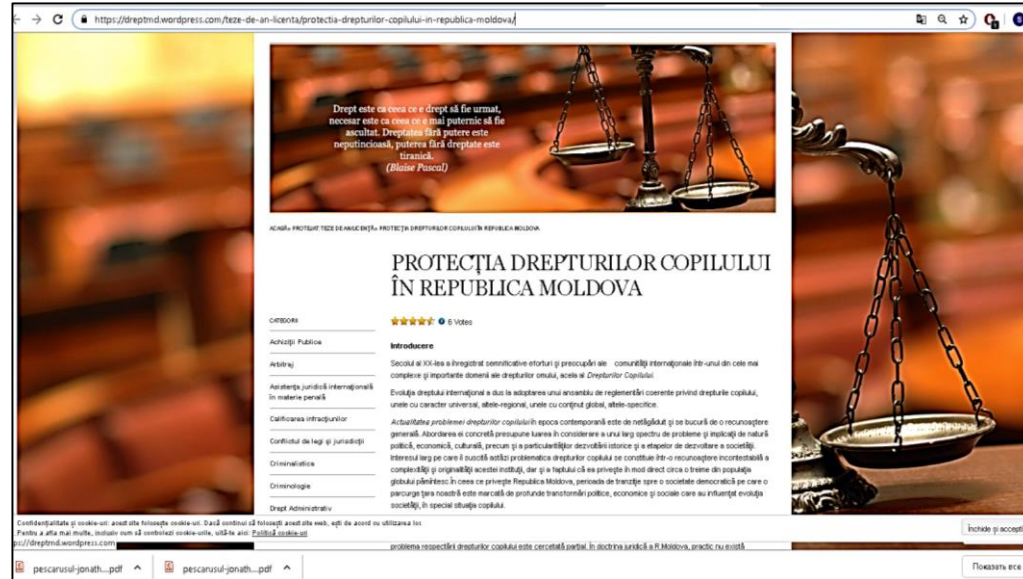

SUPORT DOCUMENTAR LA NIVEL DE COMUNITATE PENTRU FAMILIILE CU MULTE GENERAȚII RĂMASE ÎN URMA MIGRAȚIEI DIN MOLDOVA

RESURSE ELECTRONICE

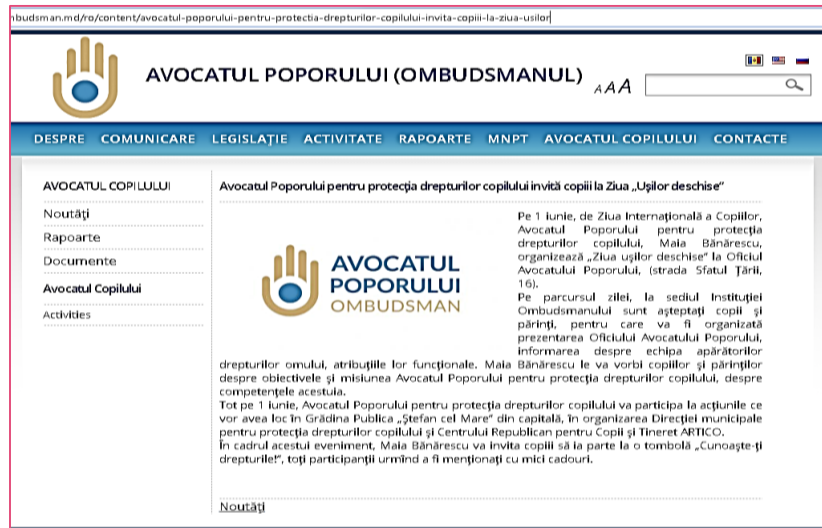
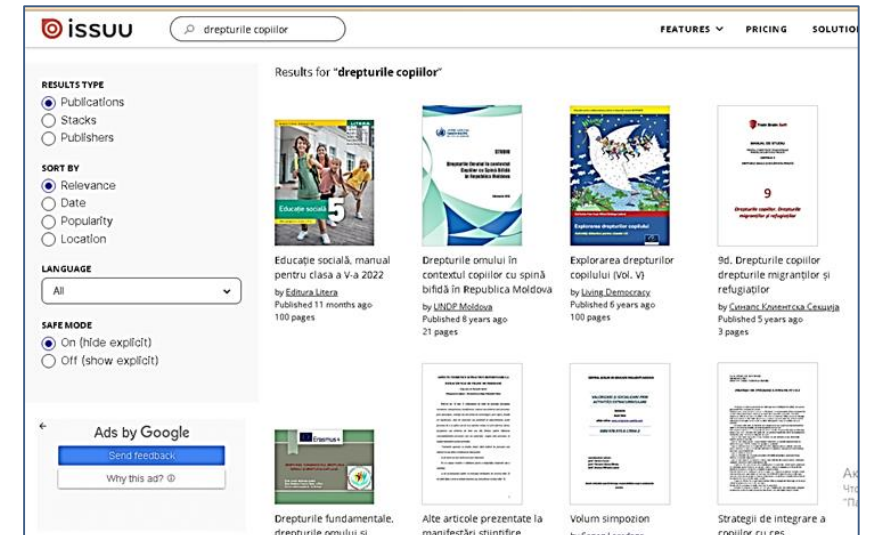
<https://dreptmd.wordpress.com/teze-de-antlicenta/protectia-drepturilor-copilului-in-republica-moldova/>

<https://www.unicef.org/>

<https://issuu.com/search?q=drepturile%20copiilor>

<http://old.ombudsman.md/ro/content/avocatul-poporului-pentru-protectia-drepturilor-copilului-invita-copiii-la-ziua-usilor>

<https://methods.sagepub.com/Search/Results>

The screenshot shows the SAGE research methods search interface. At the top, there is a search bar with the text 'children's rights' and a search button. Below the search bar, it indicates 'Showing results for: children's rights' and shows '1-20 of 2,200 results'. The results are sorted by 'Relevance'. The first result is 'The SAGE Handbook of Child Research', edited by Gary B. Melton, Asher Ben-Arieh, Judith Cashmore, Gail S. Goodman, and Natalie K. Worley, published in 2014. The second result is 'The SAGE Handbook of Early Childhood Research', edited by Ann Farrell, Sharon Lynn Kagan, and E. Kay M. Tisdall. A 'Refine your search' sidebar is visible on the right, with options for 'All content' and 'Content available to me', and filters for 'Content Type', 'Discipline', 'Result Type', and 'Publication Date'.

<http://www.ilo.org/Search5/search.do>

The screenshot shows the International Labour Organization (ILO) search results page. The header includes the ILO logo and the tagline 'Promoting Jobs, Protecting People'. The search bar contains 'children's rights' and shows '3,479 results found for children's rights'. A 'Refine your search' sidebar is on the left, with filters for 'Date' (2019, 2018, 2017, 2016, 2015) and 'Language' (Arabic, English, French, German, Greek). The main content area displays a news article titled 'Child Labor, Education, and Children's Rights' with a sub-headline 'Jordanian youth highlight plight of working children through' and a date of 'June 13, 2019'. There is also a link to 'South Africa: The impact of water service delivery on children's livelihoods, especially on their'.

https://www.cambridge.org/core/search?q=children%27s+rights&_csrf=ofXN26Un-yCgMo1ATmFxxg20jEvJ9j1Xr0i0A

The screenshot shows the Cambridge Core search results page. The header includes the Cambridge University Press logo and navigation links. The search bar contains 'children's rights' and shows '76740 results for children's rights'. A 'Refine search' sidebar is on the left, with filters for 'Access' (Only show content I have access to, Only show open access) and 'Content type' (Chapters). The main content area displays a list of results, with the first result being 'Children's Rights' by Margarita Frederica, published in 'Children Australia' in 1983.

<https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/drepturile-copilului/participarea-copiiilor>

The screenshot shows the website for Salvati Copiii. The header includes the organization's name and navigation links. The main content area features a large image of a young girl with her hand raised, participating in a discussion. The text 'PARTICIPAREA COPIILOR' is prominently displayed in a white box. Below the image, there is a red banner with the text 'Participarea elevilor la reforma educatiei' and a paragraph in Romanian: 'Salvati Copiii sprijina participarea reala si de buna calitate a copiilor; ceea ce le ofera posibilitatea de a-si exprima opiniile, de a fi implicati in luarea deciziilor care ii privesc sau de a actiونا.'

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- **Colecțiile Bibliotecii Științifice USARB** <http://primo.libuniv.md/>
- <https://www.undp.org/sustainable-development-goals>
- <https://www.undp.org/ro/moldova>
- <https://www.un.org/en/our-work/support-sustainable-development-and-climate-action>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/>
- <https://unsdg.un.org/un-in-action/moldova>
- <https://www.unicef.org/moldova/media/1401/file/Conventia-cu-privire-la-drepturile-copilului.pdf>
- https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/subiect-02-nu-325-mmpps-site_-.pdf
- <https://childhub.org/ro/stiri-protectia-copilului/aducand-vocile-copiilor-obiectivele-de-dezvoltare-durabila>
- <https://dgpdc.md/wp-content/uploads/2021/03/Strategia-pentru-protectia-drepturilor-copilului-2020-2025.pdf>
- <https://moldova.ureport.in/story/409/>
- <https://old.msmps.gov.md/ro/content/republica-moldova-s-angajat-sa-transpuna-obiectivele-de-dezvoltare-durabila-politicile>
- <https://social.gov.md/comunicare/prioritatile-programului-national-pentru-protectia-copilului-pe-anii-2022-2026-au-fost-prezentate-publicului-larg/>
- https://drepturilecopilului.md/files/Drepturilor_Copilului_Educatia_Civica_material_suport.pdf
- <https://particip.gov.md/ro/document/stages/ministerul-muncii-si-protectiei-sociale-propune-spre-consultare-publica-si-avizare-proiectul-hotararii-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-programului-national-pentru-protectia-copilului-pe-anii-2022-2026-si-a-planului-de-actiuni-pentru-implementarea-acestuia-numar-unic-325mmpps2022/9155>
- <https://www.cnpac.md/ro/drepturile-copiilor-incluse-pe-agenda-globala/>
- <https://drepturilecopilului.md/index.php/ro/>
- http://irp.md/library/legislation/national_legislation.html
- <http://artico.md/cunoaste-drepturile-copilului/>
- <http://www.fondsperanta.com/md/low>
- <https://tdh-moldova.md/index.php?pag=news&id=710&rid=412&l=ro>

Realizat:

Snejana ZADAINOVA, Aliona PURICI, bibliotecare
Secția de Relații cu publicul

Coordonatoare:

Valentina TOPALO, bibliotecară principală, CENTRUL MANIFESTĂRI CULTURALE

Editare video:

CENTRUL DE INFORMATIZARE

2023